



Zászlaja és címere lesz a Partiumnak

2014. 9. 15.

A Partiumi Autonómiatanács (PAT) idén májusban írt ki pályázatot a Partium címerének és zászlajának elkészítésére. Péntek délután a Partiumi Magyar Művelődési Céh (PMMC) szervezésében egy kiállítás keretében mutatták be a tizennyolc pályaművet Nagyváradon. A tárlatnyitón részt vett Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke, valamint Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) államfőjelöltje.



Az EMNT-nek a partiumi autonómiával foglalkozó testületként a PAT annak tudatában kezdte el tevékenységét, hogy a Partium bő másfél évtizedes lemaradásban van a székelyföldi autonómiaküzdelemhez képest – mondta Csomortányi István, az autonómiatanács elnöke. Sokáig az a tévhit élt a közvéleményben, hogy míg a székelység több évszázados jelképrendszerrel rendelkezik, addig a Partiumnak nincs zászlaja, címere. Holott az Erdélyi Országgyűlés 1659. évi, Szászsebesen elfogadott határozata írja le az erdélyi nemzetek jelképeit és rendelkezik azok elkészítéséről és használatáról. Érdemes szöveghűen idézni a 3. törvénycikk idevágó részletét: „Hogy azért ebből is jövődöben is nagyobb incommoditásunk ne következessék, illendőnek ítéltük a Nagyságod tetszéséből, hogy bizonyos négy pecsétek metszessenek, az országnak négy nagyobb rendei szerint, mellyeknek egyike, úgy mint az erdélyi vármegyéké, állyon az ország praesidensénél, avagy az erdélyi ítélőmesternél; a másik, mely a székelységé lészen, az udvarhelyi fő capitánynál; a harmadik, mely a szász nátiójé, a szebeni polgármesternél; a negyedik pedig, mely az Erdélyhez incorporáltatott Magyarország részijé, állyon azon részben lévő ítélőmesternél. Ha pedig valamely időben ítélőmester nem találna lenni a partiumban, olyankor állyon Bihar vármegyei fő ispánnál; (...) A pecsétek pedig ilyenek legyenek: az erdélyi vármegyéknek a petsétre metczett insignájok légyen egy fél sas, környül való írása: Sigillum Comitatum Transilvaniae. A

székelységnek legyen egy fél hold és nap, környül való írása: Sigillum Nationis Siculicae. A szászóságé legyen hét kolcsos város, környül való írása: Sigillum Nationis Saxonicae. A Magyarország Erdélyhez incorporáltatott részéjé legyen négy folyó víz s a kettős kereszt, környül való írása: Sigillum Partium Hungariae Transylvaniae annexarum. Ehez ezt is hozzáadván: ha valaha valamely időben, (kit isten eltávoztasson) Magyarország részei Erdélytől, ha csak ideig is el találának szakadni, a mint immár szomorú példákra egynehányszor meg is lött, in tali casu, az erdélyi három nemzetből álló statusok egész corpust constituálván, az három pecséttel nomine totius regni pecsételhessenek, és azok alatt minden felé expediálhassanak szintén úgy, mint a mikor Magyarország részei véle egy corpus voltak.”

Ugyane szöveget – amelyben hol latinul Partiumként, hol nyelvünkön Magyarország részeiként szerepel a régió neve – vették alapul a pályázók is, akik ennek megfelelően elkészítették a terveket. A közös ezekben a kettős kereszt és a négy folyó motívuma. A Debreceni és a Partiumi Keresztény Egyetem szakértőiből álló zsűri fogja eldönteni, hogy melyik címer és zászló válhat a Partium jelképévé. A PAT elnöke kifejtette, nincsenek illúziók, jól tudják, hogy a Partium leendő jelképeit ugyanolyan támadássorozat fogja érni, mint a székely szimbólumokat, de úgy véli, ezek akár hasznára is válhatnak az önrendelkezési mozgalomnak. Végül hangsúlyozta: remélik, hogy a jelképek a partiumi identitás erősödéséhez vezetnek, hiszen a Partiumban élő 400 ezer magyart ugyanúgy megilleti a területi önrendelkezés joga, mint a Kárpát-medence más elszakított területén élőket.

Tőkés László emlékeztetett: az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács megalakulásának tízedik évfordulóján, tavaly decemberben döntötték el Kolozsvárott, hogy meg kell alkotni a Partium jelképeit. Ha 2013 az autonómiaeszme terjesztésének éve volt, az idei a partiumi autonómiáé, a fokozatosság és a szűkítés elve szerint. Rövid történeti áttekintésben beszélt arról a furcsaságról is, hogy míg az osztrák-magyar kiegyezést követő vármegyesítés következtében tompult a regionális identitástudat Nagy-Magyarországon, Trianon következtében ismét beszélni lehetett és kellett a Székelyföldről, a Partiumról, a kommunista homogenizáció idején persze csak suttogva. Az történelmi adottság és demográfiai vonzat, hogy a partiumi identitás nem tudott kialakulni oly mértékben, mint a székelyföldi. A rendszerváltozás után a Partium elnevezés is reneszánszát éli Szatmártól Aradig. „Rajtunk a sor, hogy ezt a regionális önazonosságtudatot minden eszközzel megerősítsük, és ezt nagymértékben szolgálja a saját zászló és címer” – hangsúlyozta az EMNT elnöke. Hozzátette: alig várja, hogy nagyváradi irodájára kitűzhesse a már kinn lévő székely zászló mellé a partiumi zászlót is, nyilván emiatt is vegzálásokban lesz része a hatalom részéről.

Tőkés László nem mellékesen kifejtette: osztja a Székely Nemzeti Tanács aggodalmát annak kapcsán, hogy Románia egy olyan politikust delegált Corina Crețu személyében az Európai Bizottságba, aki a prokommunista Iliescu-rezsim üdvöskéjeként került a román elnöki hivatalba, onnan a bukaresti, majd az európai parlamentbe, aki nacionalizmusáról, magyarellenességéről és léhaságáról ismert. Ráadásul épp a régiós fejlesztések és regionális felzárkóztatás tárcáját lobbizták ki a számára. Kecskére bízta az EU a káosztát.

Szilágyi Zsolt államelnök-jelölt hangsúlyozta: a partiumi identitás és a helyi közösségek érdekeinek felmutatása az európai normalitás része, annál is inkább, mivel Partium Kelet-Közép-Európa történelmében is megkerülhetetlen. Sajnos ma még csak vágyalomnak tűnik, hogy például az Érmellék saját parlamenttel és kormánnyal rendelkező, virágzó kistrégió legyen a partiumi régió keretében, azonban ez az álom néhány száz kilométerre nyugatra Európa számos országában realitás.